

Млади ЕкоРепортери

Young Reporters
for the environment

**AMBASADORI ODRŽIVOG
RAZVOJA I ŽIVOTNE SREDINE**

ENVIRONMENTAL AMBASSADORS
FOR SUSTAINABLE DEVELOPMENT

МЛАДИ ЕКОРЕПОРТЕРИ

О програму

Млади ЕкоРепортери (Young Reporters for the Environment - YRE) представљају мрежу младих, пасионираних људи, који образују јавност о одрживом развоју ангажовањем у креативном, еколошком новинарству. Координисани од стране Фондације за образовање о заштити животне средине (FEE), YRE су присутни у више од 25 земаља широм света и све их је више!

Учесници, старости од 11-21 године, истражују питања и проблеме заштите животне средине и извештавају о њима кроз писани, фотографски или видео запис, кад год је могуће предлажући решења. YRE развија вештине и знања учесника. Пружа им дубље разумевање одрживог развоја, јача њихове комуникационе и грађанске вештине, личну иницијативу, тимски рад, критичку анализу, социјалну одговорност и лидерске способности.

ЦИЉЕВИ: ИСТРАЖИТИ, ПРЕДЛОЖИТИ РЕШЕЊЕ, ИЗВЕСТИТИ

I ИСТРАЖИТИ ЛОКАЛНИ ЕКОЛОШКИ ПРОБЛЕМ ИЛИ ПИТАЊЕ:

- Идентификовати, дефинисати и објаснити локални еколошки проблем и/или питање
- Истражити (потражити, упоредити, тумачити, проценити) релевантне информације из примарних и секундарних извора
- Идентификовати кључне појединце и групе и сазнати који су њихови, другачији погледи на питање, који су њихови приступи решавању истог и њихове претпоставке и циљеви
- Спровести оригинална истраживања, као што су анкете, упитници и интервјуи кључних особа или група да би се добиле информације из прве руке
- Узети у обзир релевантне историјске, економске, социјалне и/или политичке везе и могуће последице проблема или питања
- Повезати локални еколошки проблем и/или питање са већом глобалном сликом (проблемом)

II ПРЕДЛОЖИТИ РЕШЕЊА ЗА ЛОКАЛНИ ЕКОЛОШКИ ПРОБЛЕМ ИЛИ ПИТАЊЕ:

- Идентификовати могуће решење проблема заштите животне средине и/или питања и проценити његову ефективност, дајући разлоге и за и против (указати и на предности и на мане)
- Развити и предложити решење и оправдати га

III ИЗВЕСТИТИ О ЛОКАЛНОМ ПРОБЛЕМУ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ И МОГУЋЕМ РЕШЕЊУ КРОЗ НОВИНАРСКУ ПРОДУКЦИЈУ УСМЕРЕНУ НА ЛОКАЛНУ ПУБЛИКУ:

- Идентификовати циљну публику и одабрати најбољи начин да се до ње дође и комуницира са њом, нпр. који медији се читају/гледају/слушају?
- Планирати како ће се приказати проблем и/или питање коришћењем одговарајућег формата и новинарског стила (Ко треба да буде информисан? Како? Када?)
- Направити чланак, фотографију, фотографски есеј до 12 фотографија или видео који документује еколошки проблем и/или питање, а где је могуће, треба предложити решење
- Заузети позитиван приступ, инспирисати на промене и проналажење решења
- Поделити рад са локалном публиком путем медија; нпр. новина, часописа, радија, телевизије, друштвених мрежа, изложби, филмских пројекција, локалних догађаја, итд.

Међународно такмичење

Међународно YRE такмичење, у коме учествују победнички радови са националног такмичења, одржава се сваке године. Рокови, категорије, подношење захтева и критеријуми за оцену су у наставку.

Услови за учествовање и регистрацију

YRE је отворен за лица старости 11-21 без обзира да ли учествују самостално или преко својих школа, факултета, универзитета или омладинске групе. Да бисте сазнали више, контактирајте националну организацију члана FEE која води програм и такмичење, струковно удружење „Амбасадори одрживог развоја и животне средине“ (<http://ambassadors-env.com/>). Контакт информације националног оператера се налазе и на следећој адреси:

<http://www.youngreporters.org/menu/contacts/national#g6A055F7C-FCE6-4C29-AACF-A182C1E80BD3>

Супервизори су охрабрени да користе YRE у наставном плану као алат који учење чини забавнијим и да помогне ученицима/студентима у истраживању релевантних питања и стварању интердисциплинарних радова, односно, радова насталих на основу повезивања више предмета (нпр. физике, хемије, информатике и енглеског језика).

Регистрациони захтеви се разликују на националном нивоу па се учесници морају регистровати и преко „YRE Connect“ на <http://yre-connect.com/join/> што олакшава глобалну сарадњу.

Старосне категорије

Постоје три старосне категорије у међународној конкуренцији: 11-14, 15-18 и 19-21 године. се Старост учесника која се пријављује је њихова старост на дан када достављају своје пријаве за национално такмичење и она дефинише у којој старосној категорији се такмиче. Они који пријављују групни пројекат морају да пријаве рад у старосној категорији најстаријег члана свог тима.

Еколошке теме које ученици могу да покрију обухватају климатске промене, биодиверзитет, воде, отпад, итд.

Победнички чланак, фотографију или фотографски есеј и видео из сваке старосне категорије на међународни конкурс пријављује национални оператер
Пријављени радови морају да испуњавају све међународно прихваћене критеријуме (деталније у наставку)
Победнички радови који деле исто место неће бити прихваћени

Међународни жири бира и награђује победнички чланак, фотографију и видео запис у свакој старосној категорији, као и друго, односно, трећепласиране радове. Жири има право да не награди у случају недовољног броја пријављених радова као и да да више од једне награде у случају изванредних радова у једној или више старосних категорија.

Критеријуми за прихватање радова

Неиспуњавање међународних критеријума такмичења резултује дисквалификацијом.

Да би се пријавили, радови морају да садрже:

- 1) Име аутора (или више њих, ако их има);
- 2) Старост аутора на дан пријаве за национално такмичење;
- 3) Назив школе аутора или назив групе са којом се региструје;
- 4) Назив земље пребивалишта аутора и пријаве, које се могу разликовати;
- 5) Радови, такође, морају да:
  - буду тачне дужине, величине и формата (видети секције: Чланци, Фотографије и Видео)
  - се пријаве на писаном или говорном енглеском језику, или да имају енглески титл у случају видео записа.
  - буду усмерени на значајан (реалан и актуелан) локални проблем
  - представе потенцијално решење и
  - буду приказани домаћој публици.

Чланци и блогови

Писани радови не смеју да пређу 1000 речи, а могу да садрже илустрације и фотографије. Извор/порекао свих цртежа који нису оригинални мора да буде наведен. Препоручује се кратак, занимљив наслов од највише 140 карактера због компатибилности са Twitter-ом. Чланци се шаљу електронским путем, као Word документ или у .pdf формату са пратећим сликама које испуњавају смернице наведене у секцији „Фотографије“. Оригиначне фотографије треба да буду послате одвојено (видети у ком облику испод).

Фотографије

Могуће је доставити било једну фотографију, било фотографски есеј/серију од 12 фотографија. Фотографски радови морају да испричају причу и да буду пропраћени насловом (по могућности не дужим од 140 карактера) и кратким описом од не више од 150 речи, који објашњава везу са еколошком одрживошћу и/или решењем проблема. Фотографије морају да се пошаљу електронским путем у .jpg, .png, .tif, или .gif формату са резолуцијом од најмање 150-300 dpi.

Видео

Трајање видеа треба да буде најдуже 3 минута и у документарном или новинарском/интервју стилу. Видео мора да буде пропраћен називом (по могућности не више од 140 карактера). Формат мора бити компатибилан са YouTube, односно:

- WebM фајл - Vp8 видео кодек и Vorbis Audio кодек
- .MPEG4, 3GPP и MOV фајлови - типично подржава h264, mpeg4 видео кодек, и AAC audio кодек
- .AVI - многе камере подржавају овај формат – типичан видео кодек је MJPEG а аудио је PCM
- .MPEGPS - Обично подржава MPEG2 видео кодек и MP2 аудио
- .WMV
- .FLV - Adobe-FLV1 видео кодек, MP3 аудио

Сви пријављени радови морају да буде праћени напоменом која описује приказивање домаћој публици (где је рад објављен, излаган, приказан, емитован). Национални оператер ће проследити победнички чланак, фотографију или фотографски есеј до 12 фотографија и видео за сваку старосну категорију, на међународно такмичење. Ученици могу да пријаве више од једног типа рада и могу да раде индивидуално или у групама.

Регистрација даје право FEE да промовише и користи пријављене радове уз навођење аутора. Одговорност и обавеза аутора је добијање потребних дозвола, нпр. од родитеља за фотографисање деце и, према томе, мора их тражити.

Критеријуми суђења

[Додатни али не и обавезни критеријуми за усмеравање учесника и судија](#)

Судије могу доделити од 0-3 бода на основу тога колико рад задовољава сваки од пет критеријума. Бодовање је следеће: 3-одличан, 2-добар, 1-довољно добар и 0-недовољно добар. Учесници се саветују да задовоље што је могуће више ових додатних критеријума, како би побољшали свој рад и шансе за победу. Па ипак, није обавезно испунити и ове критеријуме:

- 1) Композиција рада, односно, форма, структура и квалитет
  - Да ли је рад добро структуриран и, у случају чланака и видео снимака, да ли одговара на питања: шта, где, зашто, када и како?
  - Да ли чланак или видео има почетак, средину и крај?
  - У случају фотографије и видеа, да ли је слика/видео технички и уметнички добро урађена, односно да ли је добро компонована, високог квалитета и оставља утисак?

2) Правично, уравнотежено и објективно извештавање

- Да ли је рад (чланак или видео) уравнотежен и правичан у смислу да представља различите стране аргумента пре него што понуди потенцијално решење?
- Да ли наводи и користи праве, веродостојне изворе?
- Да ли је научно или статистичко извештавање прецизно и поткрепљено изворима/ фуснотама?
- Да ли је фотографија или видео приказан праведно, односно, да ли су предмет или публика изманипулисани?

3) Информативно и добро истражено

- Да ли рад покрива релевантне историјске, економске, социјалне и/или политичке импликације и могуће последице ?
- Да ли остварује везу са широм, глобалном сликом?
- Да ли предлаже могућа решења?
- Да ли је предложено решење реално, добро образложено?
- Да ли се о употреби илустрације, слике, помоћних параграфа, подналова, и слично, добро промислило?

4) Оригиналност, стил и независност

- Да ли је рад оригиналан по свом опсегу и стилу тј. да ли је учесник изабрао изазовну тему или створио иновативно или покретачко дело?
- Да ли је учесник напустио оквире школе и упустио се у теренски рад, интервјуисао људе лично, или путем телефона, интернета, а не искључиво користио или цитирао изворе?
- Да ли је заузет позитиван приступ, тј. да ли је акценат на решењима, а не само на проблемима?

5) Ширење поруке

- Да ли је избор одабраних медија добар за ширење поруке и да ли је циљна публика узета у обзир?
- Да ли постоје докази о даљем ширењу преко релевантних друштвених мрежа или других медија, или путем неког догађаја?

Рокови

Учесници могу да се придруже YRE у било које доба године, али пријаве за међународно такмичење морају бити примљене до краја априла. Национална такмичења се обично одржавају крајем марта. Земље које не могу да организују оцењивање у датом року могу да пријаве радове ученика за међународно такмичење за следећу годину. Један исти рад се може пријавити само једном у једној старосној категорији. Закасне пријаве за међународно такмичење неће бити прихваћене. Међународни жири се састаје у мају. Резултати се објављују на дан, или најкасније до Светског дана заштите животне средине, 5. јуна.